Ministerie van Financiën

TER BESLISSING – REACTIE GRAAG UITERLIJK 7 MEI I.V.M. DEADLINE
Aan
De minister

Financiële Markten
Financiële Stabiliteit

Persoonsgegevens

nota

FM 136065 Nederlandse consultatiereactie herziening staatssteunkader voor banken

Datum
20 april 2026

Notanummer
2026-0000136065

Bijlagen
1. Nederlandse consulta
2. Kamerbrief EK
3. Kamerbrief TK

Aanleiding

Het Europese staatssteunkader voor banken wordt herzien. Voorafgaand aan de herziening heeft de Europese Commissie een consultatie uitgezet bij lidstaten om inbreng op te halen. Om het Nederlandse standpunt over te brengen adviseren wij te reageren op deze consultatie. In de bijlage vindt u de concept beantwoording.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met verzending van bijgevoegde consultatiereactie?
2. Zo ja, dan zullen we de reactie naar de Europese Commissie sturen. U informeert de Tweede Kamer en Eerste Kamer door hen een afschrift te sturen. Wij verzoeken de aanbiedingsbrieven (bijlage 2 en 3) te ondertekenen ten behoeve van verzending aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer.
3. Bent u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende stukken?

Kernpunten

- In de conceptreactie op de consultatie geven we aan dat het staatssteunkader voor banken in lijn moet zijn met de recente herziening van het crisisraamwerk voor banken. Daarnaast onderschrijven we het belang van een gelijk speelveld en private lastendeling voor aandeelhouders en senior crediteuren.
- De Europese Commissie heeft alle lidstaten, de Europese Centrale Bank (ECB) en de Single Resolution Board (SRB) op 27 april uitgenodigd voor een eerste bespreking van de consultatie.

Toelichting

- Het uitgangspunt in de EU is dat het geven van staatssteun aan ondernemingen niet is toegestaan omdat dat in strijd is met de interne markt. Het verdrag betreffende de werking van de EU voorziet in een aantal uitzonderingsgronden waaronder een lidstaat wel geoorloofde staatssteun kan verlenen.
- Het is een exclusieve competentie van de Europese Commissie om te beoordelen of staatssteun geoorloofd is. Om hier vooraf aan lidstaten duidelijkheid over te scheppen heeft de Commissie hier kaders voor.
- Banken zijn specifieke ondernemingen met een centrale (systeem)rol in de economie en het financiële systeem; het omvallen van een bank kan de financiële en economische stabiliteit in gevaar brengen. Om dit te voorkomen kan het verlenen van staatssteun toegestaan zijn, waarvoor de Europese

Commissie een specifiek kader heeft opgesteld. Dit kader is ontwikkeld tijdens de financiële crisis (vanaf 2008) en in 2013 in werking getreden.

- Het staatssteunkader dateert daarmee van voor het crisisraamwerk voor banken (CMDI, Crisis Management and Deposit Insurance). Een van de doelen van het crisisraamwerk voor banken is juist het beperken van de noodzaak van staatssteun aan banken door met resolutie een alternatieve afwikkelingsroute te creëren waarbij de financiële stabiliteit gewaarborgd kan worden zonder staatssteun te hoeven verlenen.
- Het is dan ook de bedoeling om het staatssteunkader in lijn met de herziening van het crisisraamwerk te moderniseren. De Europese Commissie heeft daarom een consultatie uitgezet om inbreng op te halen voor de herziening van het staatssteunkader voor banken.
- Nederland heeft in Europese discussies altijd benadrukt dat het staatssteunkader voor banken in lijn moet worden gebracht met de regels en principes uit het crisisraamwerk. In het algemeen betekent dat het volgende:
  - Staatssteun moet zoveel mogelijk worden beperkt om belastingbetalers te beschermen en een gelijk speelveld tussen banken te garanderen.
  - Financiëlestabiliteitsoverwegingen mogen geen hoofdreden meer zijn om staatssteun te verlenen, omdat de financiële stabiliteit wordt geborgd door een bank in resolutie te laten gaan.
  - In het geval er toch staatssteun wordt gegeven, moet er een adequate mate van private lastendeling (*bail-in*) worden toegepast.
- Dat betekent onder meer dat we het uitbreiden van de bescherming van deposanten niet als legitieme doelstelling voor staatssteun zien[1]. De huidige mate van bescherming via private fondsen zoals het DGS (tot EUR 100,000) vinden we voldoende.
- Ook voor beleggingsfondsen, verzekeraars en centrale tegenpartijen (CCP's) zijn separate crisisraamwerken ontwikkeld. Vanuit het oogpunt van consistentie is het wenselijk dat de belangrijkste principes (zoals private lastendeling) uit deze crisisraamwerken eveneens worden toegepast binnen het staatssteunkader voor deze partijen, en dat staatssteun voor deze partijen ook zoveel mogelijk wordt beperkt. Daarom stellen we voor om, naast banken, ook voor deze partijen aparte kaders in te richten om deze principes te borgen. Dit draagt bij aan een coherent geheel van crisisbeleid voor deze financiële instellingen.

Communicatie
n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
In het verleden was er aandacht voor staatssteun aan de Europese bankensector, onder meer in het kader van de financiële crisis van 2007/08.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[1] De doelstellingen in resolutie is het beschermen van gegarandeerde deposito's. Dat zijn tegoeden onder EUR 100.000,- In dezelfde lijn is het depositogarantiefonds (DGS) in faillissement erop gericht om gegarandeerde deposito's te compenseren. Deposito's boven EUR 100.000,- zijn dus niet beschermd.